

12.04.2012 р. № 35). Зазначені положення вказують, що Генеральну прокуратуру України представляє лише Генеральний прокурор України.

У подальшому для уникнення неоднозначного тлумачення службової особи, наділеною процесуальними повноваженнями приймати рішення про визначення підслідності у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені на окремих територіях України, замість словосполучення “Генеральною прокуратурою України”, використаного у ч. 2 ст. 12 Закону від 15.04.2014 у тексті ч. 1 ст. 2 Закону “Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв’язку з проведенням антитерористичної операції”, яка регулює схожі питання, законодавцем більш вдало використано “Генеральним прокурором України”.

Отже, службовою особою Генеральної прокуратури України, наділеною процесуальними повноваженнями приймати рішення у вигляді постанов про визначення підслідності у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені на тимчасово окупованій території півострова Крим, є тільки Генеральний прокурор України.

Гуца Г.В., завідувач кафедри іноземних мов Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, кандидат педагогічних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ЯКІСНОГО ЮРИДИЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Сьогодні з огляду на вимоги, які ставляться до професійної компетентності фахівців у галузі юриспруденції, зростає роль методичних і соціальних знань, вмінь та навичок у сфері спілкування, здатності сприймати та інтерпретувати інформацію. Зокрема, компетентність щодо юридичного перекладу передбачає наявність у працівників цієї ланки відповідних фонових, тематичних і контекстуальних знань, цілісного розуміння мовного матеріалу, уміння правильно сприймати та тлумачити чужі думки.

Оскільки право пов'язане з соціально-політичними та культурними особливостями країни, юридичний переклад є досить нелегким завданням, що потребує від майбутніх фахівців-юристів розуміння конкретних міжмовних відповідностей й розбіжностей в порівнюваних юридичних підмовах та необхідності їх лексичної узгодженості у площині відмінностей правових систем відповідних країн, а також постійне удосконалення їх професійного мовлення.

Якість перекладу визначається його адекватністю або повноцінністю. Для адекватного передавання юридичної інформації використовується мова права, яка має бути особливо точною, однозначно зрозумілою та достовірною. Повноцінність перекладу означає вичерпну точність у передачі змісту оригіналу та повноцінну функціонально-стилістичну відповідність йому.

Проте трапляється, що всі ці ознаки виключають одна одну. Значення характеристик зрозумілості, точності й стилю перекладу різняться залежно від типу юридичного тексту, його функції та адресата. Так, під час перекладу юридичних дискусій, призначених для того, щоб ознайомити з певними правовими питаннями широке коло читачів, зрозумілість та стиль можуть виявитися більш важливими, ніж точність передавання інформації. Але в перекладі тексту вироку, який повинен бути виконаний в іншій країні, точність є найважливішою вимогою.

Отже якість юридичного перекладу певним чином впливає на ефективність правозастосування, ступінь регламентації конкретних стосунків.

Загалом, мова права – це мова, якою говорить держава. Усвідомлення цього є вкрай важливим для перекладача, якому кожен раз доводиться, по-перше, визначати, у якому саме значенні вжито слово або словосполучення, і, по-друге, не помилитись у правильності вибору мовного засобу під час складання тексту перекладу.

Правильний вибір слова або словосполучення перш за все залежить від його смислової та стилістичної адекватності оригіналу. Наочно це можна продемонструвати на прикладі еквівалентних відповідників. Еквівалентними вважають такі відповідники між словами двох мов, які є постійними, рівнозначними і, зазвичай, такими, що не залежать від контексту: *arson* – це завжди підпал, *burglary* – завжди нічна крадіжка зі зломом тощо. До них слід віднести також інші слова і

словосполучення термінологічного характеру зі сфери права: *court* – суд; *prison* – в'язниця; *court of appeal* – апеляційний суд; *copyright* – авторське право тощо, а також латинські вислови, які вільно вживаються у багатьох мовах: *de facto* – де-факто; *persona non grata* – персона нон грата, небажана особа тощо.

Різні види перекладацької діяльності мають неоднаковий вплив на процес перекладу і, відповідно, оригінал відтворюється з більшою або меншою повнотою. Оскільки не завжди можливо досягти ідеального перекладу, то перекладачеві доводиться йти на різного роду компроміси.

Ступінь реального наближення двомовної комунікації з перекладом до комунікації одномовної залежить від майстерності перекладача, але також і від ряду об'єктивних обставин: властивостей тексту, і способу виконання перекладу.

Отже спостереження за співвідношенням спільного та відмінного у системах досліджуваних термінів у сфері права засвідчують як семантичну симетрію і часткову невідповідність, так і повну безеквівалентність. Зафіксовані явища віддзеркалюють своєрідність екстралінгвальних процесів, які охоплюють правові засади обох суспільств (різні правові системи) та відмінності стереотипів сприйняття дійсності, що виступають підґрунтям відбиття лінгвоментальності.

Гороховська Т.В., професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент

ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРАВНИЧОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В НАУКОВИХ І НАВЧАЛЬНИХ ТЕКСТАХ

У процесі ознайомлення з нормативними актами в юридичній сфері привертає увагу непослідовне вживання термінологічних одиниць, порушення мовної цілісності текстів, калькування конструкцій із російської мови, невдала синонімія, відсутність адекватних юридичних понять, низький рівень